

Bijdrage Kaderbrief 2027 – Fractie JAN

Voorzitter,

Normaal gesproken is de behandeling van de kadernota hét moment waarop de gemeenteraad richting geeft aan de begroting. Hét moment waarop we keuzes bespreken, prioriteiten afwegen en het college kaders meegeven.

Maar als we deze kaderbrief lezen, blijft vooral één gevoel hangen: er wordt veel gesproken over keuzes, maar we krijgen nauwelijks iets om daadwerkelijk uit te kiezen.

Het college schetst een financieel lastig toekomstbeeld. Vanaf 2028 ontstaan tekorten en richting 2029 loopt dat verder op. Dat vraagt om verstandig financieel beleid. Maar laten we ook eerlijk blijven over de uitgangspositie van Nederweert. We zijn geen gemeente die op omvallen staat. We beschikken over gezonde reserves en een stevig weerstandsvermogen. Dat betekent dat we de ruimte hebben om weloverwogen keuzes te maken, in plaats van nu al vanuit een sfeer van onvermijdelijke bezuinigingen te handelen.

Juist daarom vinden wij deze kaderbrief teleurstellend.

De boodschap is vooral dat er bezuinigd moet worden, maar waarop precies blijft onduidelijk. Er wordt gesproken over bestuursopdrachten, vervolgtrajecten en toekomstige afwegingen, terwijl de concrete politieke keuzes ontbreken. Welke voorzieningen staan ter discussie? Welke investeringen worden heroverwogen? Welke ambities krijgen prioriteit en welke niet?

Daarbij staan nog politieke vragen open zoals wat de groeiambitie doet t.o.v. het negatief meerjarenperspectief en welke ontwikkelingen rondom woningbouw, voorzieningen, organisatie, houwakker openbare ruimte de grootste impact heeft op de begroting 2027. Hier zijn we erg benieuwd naar.

Beste college, inmiddels zitten jullie al even bij elkaar. Er ligt een ambitieus coalitieakkoord en ook een zeer duidelijke kaderbrief. Welke ambities in het akkoord gaan jullie schrappen?

Dat blijft allemaal open.

Sterker nog: in de kaderbrief lezen we dat de grote politieke afwegingen pas bij de kadernota 2028 zouden plaatsvinden, terwijl tegelijkertijd wordt aangegeven dat al bij de begroting 2027 maatregelen kunnen worden genomen om de begroting sluitend te krijgen. Dat vinden wij een vreemde volgorde.

Eerst zouden we als raad gezamenlijk moeten bepalen wáár we wel en niet op willen inzetten. Daarna pas besluiten nemen over eventuele bezuinigingen. Niet andersom.

Daarnaast sluiten wij aan bij wat ook de accountant eerder heeft opgemerkt. Er staan projecten op de planning waarvoor al jarenlang budget beschikbaar is, maar die telkens

worden doorgeschoven. Dan is het logisch om eerst kritisch te kijken welke plannen daadwerkelijk uitvoerbaar zijn voordat inwoners, verenigingen of maatschappelijke organisaties de rekening krijgen gepresenteerd.

Voorzitter,

Graag halen wij ook enkele concrete onderwerpen aan waar we graag meer duidelijkheid over willen.

Inhuur externen

We zien in enkele jaren de inhuur van personeel stijgen van een begrote 1,2 miljoen in 2023 naar 3,9 miljoen volgens de jaarrekening 2025. Wij vinden het pijnlijk om in het najaar te moeten bezuinigen terwijl we hier jaarlijks letterlijk miljoenen meer uitgegeven aan inhuur en de raad daar geheel niet voldoende in wordt meegenomen. We missen dan ook een goede onderbouwing van de toevoeging van 1 miljoen aan inhuur externen en vragen hier dan ook expliciet om vandaag.

Pinnenhof

Bij het project MFA Pinnenhof vragen we vooral om duidelijkheid. Sinds de kadernota behandeling vorig jaar is er nauwelijks nog inzage in wat er sindsdien is gebeurd. We vragen vandaag opnieuw: wat is de planning en wanneer kan de Raad voorstellen verwachten en is er extra budget nodig?

Het IHP (Integraal HuisvestingsPlan)

In september wil het College de raad een voorstel doen om de uitgangspunten vast te stellen voor het integraal huisvestingsplan voor het onderwijs. Maar wat betekent dit voor de meerjarenbegroting? Hoe wordt geborgd dat de raad niet via verschillende sporen al feitelijk keuzes maakt zonder dat het totaalplaatje integraal op tafel ligt. Deze kaderbrief zou daar eigenlijk al duidelijkheid over moeten scheppen en geen tussentijds raadsvoorstel over de uitgangspunten van het IHP net voor het uitbrengen van de begroting.

Ospel

Verder zijn wij benieuwd naar de uitwerking van sportpark Ospel en gemeenschapshuis Haazehoof. We worden als Raad pas na vandaag geïnformeerd over de uitwerking en kosten van deze projecten in Ospel. Heeft u als College al zicht op mogelijke realisatie en kosten en kunt u ons eventueel vanavond al daarin meenemen?

Dan wat betreft het oud papier.

In de stukken wordt vooruitgekeken naar wijzigingen vanaf 2027. Wij willen van het college weten wat dit concreet betekent voor de vele verenigingen die nu een belangrijke bijdrage leveren aan de inzameling van oud papier én hiervoor een belangrijke inkomstenbron hebben.

Hoe zijn de verenigingen meegenomen in de aanbesteding?
Worden verenigingen hierbij betrokken?

En hoe voorkomt het college dat maatschappelijke organisaties straks financieel de dupe worden van gemeentelijke keuzes?

Fietsbruggen

Wij doen DNA vandaag een groot plezier. Wij vragen namelijk aan het college naar de financiële middelen die opgenomen zouden zijn in deze kaderbrief 2027 in relatie tot de 2 fietsbruggen. Deze missen wij nu namelijk volledig. Hoe is het gesprek met de provincie verlopen en hoeveel gaan de 2 fietsbruggen ons kosten?

Voorzitter,

Voor JAN ligt er ook een duidelijke grens.

Wij zullen niet instemmen met bezuinigingen die de meest kwetsbare inwoners als eerste raken. Juist in tijden waarin financiële keuzes moeilijk zijn, moet de gemeente betrouwbaar blijven voor inwoners die afhankelijk zijn van ondersteuning vanuit het sociaal domein.

Daarom dienen wij vandaag een motie in waarin wij het college oproepen om mogelijke bezuinigingen die de meest kwetsbaren onder ons raken erbuiten te houden. Juist daar waar inwoners afhankelijk zijn van zorg, ondersteuning en participatie hoort de gemeente naast haar inwoners te staan.

Tot slot.

De kaderbrief sluit af met de boodschap dat nieuwe wensen alleen mogelijk zijn als ook duidelijk is hoe deze worden gedekt. Dat is een terecht uitgangspunt.

Maar datzelfde uitgangspunt geldt wat ons betreft ook voor het college.

En als we uiteindelijk moeilijke keuzes moeten maken, dan beginnen we niet bij onze kwetsbaarste inwoners, niet bij onze verenigingen en niet zonder dat de raad eerst volledig inzicht heeft gekregen in alle alternatieven.

Dank u wel.